

megkönnyebbült a csikó, rengeteg genny kijött belőle. Nem mentem haza, ott háltam az istállóban, egész éjjel nyitva vót

elé és elkiáltotta: „Gyere ide, Vándor!” Erre a hatalmas, tízmázsás bika szépen megindult. Nyomában a kutya. Ha a

Baka István

Háry János csőszdala

*Lösz-ízű bort iszom a Napból
Lösz-fény perog a szurdikokba
Olvad a szőlő vessé dermed
Estére s kiveri a rozsdá*

*Hiába forgatom kereplő-
Versemet angyal-seregélyek
Csattogva tőkémre szállnak
Szomjan marad torok s a lélek*

*Hadakozom madárijesztőd
Uram de kardom éle csorbul
Testemből csillag-tücskök éjjel
Lelkem is elragadják orvul*

*Kereplóm forgatom csak addig
Bírjam míg fürtjeim beérnek
S borral telik hordóm amit majd
Halálom dugaszol be végleg*

*Lösz-ízű bort iszom a Napból
Lösz-fény perog a szurdikokba
Csősz-pillantásom vessé dermed
Estére s kiveri a rozsdá*

vágta, pofozta, szidta, pedig az apám számadó vót. Ha a tanya kibírt három évet, lehetett belőle bojtár.

Sokszor el vótam keseredve, itthagynom én a pusztát, megszökök innen! De aztán mégis, amikor zöldült a mező, szépen kikerekedett a gulya a jó fűvön, elfelejtettem a sok keservevet: Éj, mégis csak ez a legszebb ílet, ez a szabadság!

Legjobban a bikákat szerettem, azokér' érdemes vót gulyásnak lenni. Nem mondom, amikor a nevükre tanígtattam őket, meg kellett csattogatni a hátukon a botot, hogy értsék, ha a nevüket mondja az ember. De ha csak tehettem, mindig loptam nekik egy nagy hónalj csöves tengerit, kézbul étettem őket, jöttek utánam, mint a pulik. A magyar szürke bika nagyon okos állat és nem alattomos, ki lehet számítani, mikor mit tesz. Sose öklelt fel egy sem. Hanem – mondta Anti – jöjjön ki hozzánk nyáron a Sárkányzugba, ott majd lehet beszélgetni rogyásig. Főzők majd egy jó slambucot is magának, de olyat, hogy ha azt megessi, nőt is hozzon magával!

Jött a nyár. Készültem nagyon Antihoz. De jött a keserves levele. Rokkant lett, elköltözött haza, elhagyta a pusztát,

JEGYZET

JÁTÉKAINK

Nem vagyok ellenzője semmi újnak, se elrontója bármi jónak. Szeretem a színes tévét, a jó autókat, még a most nagyon divatos görkorsolyás cipőket is. De azért néha elszomorodom. Amikor például ül a kicsi a méregdrága játék autóban, lehet úgy hároméves, és azonkívül, hogy fogja a kormányt, nem csinál semmit. Szinte mozdulatlanul ül, semmire nem kell figyelnie, nem kell mozognia, az elektromos meghajtású kisautó megy, megy, amíg az akkumulátor ki nem merül.

Az utcában kirakodóvásár van. Bejön egy férfi a sörözőbe, hóna alatt egy hasonló játék autó, csak annak az oldalán van egy óra is, mutatja a pontos időt. És dicsekszik az ismerősöknek, hogy huszonötezerért vette a kisunokának; no de, ugye, ott van az óra!

Még mindig azt mondom, legyenek otthon is számítógépek, legyen video s így tovább. De ezek mellett miért nincsenek a régebben magunk csinálta játékok, kedves apukák, nagyapák? Nem tanítjuk meg már a készítésükre a gyermekeinket, az unokáinkat, ugye? Pedig jó lenne, mert emlékezzünk csak rá, milyen öröm, büszkeség volt a saját kezünk munkáját látni.

Valamikor azok voltak a legkedvesebb játékaink, amiket magunk készítettünk. A falu határában folydogáló patakon nem távirányítású hajócskát úsztattunk, hanem olyan kis csónakot, amit nádlevélből fontunk össze. A

fűzfáról ágat vágunk, a bicska nyelével addig ütögettük, míg le tudtuk húzni róla a héját, és sípot csináltunk belőle. S amikor ősszel sárgára érett a kukoricaszár, minden csomónál elvágunk, a héját vékonyra hasítottuk, s lett belőle kis szekér, eléje két tehénke.

Nem nosztalgizálni akarok, csupán néhány példát említettem, emlékeztetve, hogy mi mindent kínált – s kínál ma is – a kert, a mező, még a kavicsos folyópart is. S hogy milyen jó játszani olyan játékokkal, amelyeket a mi kezünk készített, formált.

A játékboltokban, mondhatni, kis csodák vannak. Könnyen megunható csodák. Aki meg tudja fizetni, ezrekért, tízezrekért szinte bármit kaphat. De ismétlem: mi lenne, ha megtanítanánk a gyermekeinket, az unokáinkat – falun és városban egyaránt – azoknak a játékoknak az elkészítésére, amelyekhez az anyagok ott vannak a környezetünkben, bármilyen helyen élünk is.

Talán mi, apukák és nagyapák is elfelejtettünk igazán játszani? A svédek nagyon „otthon vannak” a pszichológiában. A felnőtt- és gyermeklélektanban egyaránt. Azt mondják például: „Boldogtalan az a gyermek, aki megkapta az új csizmáját, és sehol sincs egy pocsolya, hogy belemehetne vele.” De azt is mondják: „Boldogtalan az a felnőtt, aki elfelejtett játszani.”

Mátyás István